

Περισσότερες από 200 Οργανώσεις: «Οι Απάνθρωπες Διατάξεις για τις Απελάσεις Πρέπει Να Απορριφθούν»

Στις 11 Μαρτίου 2025, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε μια νέα πρόταση για Κανονισμό Επιστροφών, προς αντικατάσταση της ισχύουσας Οδηγίας Επιστροφών. Πίσω από τον ευφημιστικό τίτλο, η πρόταση περιγράφει μέτρα καταναγκαστικά, τραυματικά, και μέτρα που παραβιάζουν δικαιώματα, με βάση την επιτακτική ανάγκη αύξησης των ποσοστών απέλασης. Αντί να εστιάζει στην προστασία, τη στέγαση, την υγειονομική περίθαλψη και την εκπαίδευση, ο προτεινόμενος Κανονισμός βασίζεται σε τιμωρητικές πολιτικές, κέντρα κράτησης, απέλαση και επιβολή.

Ο «Κανονισμός Απελάσεων», όπως θα ήταν πιο σωστό να ονομάζεται, αποτελεί μέρος μιας ευρύτερης μετατόπισης της μεταναστευτικής πολιτικής της ΕΕ, η οποία χαρακτηρίζει την ανθρώπινη μετακίνηση ως απειλή, για να δικαιολογήσει παρεκκλίσεις από τις εγγυήσεις των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη έχουν καταστήσει ολοένα και περισσότερο την ποινικοποίηση, την επιτήρηση και τις διακρίσεις ως τα βασικά εργαλεία της διακυβέρνησης της μετανάστευσης – αντί για την προστασία, την ασφάλεια, τα μέτρα κοινωνικής ένταξης, την επέκταση ασφαλών και νόμιμων διόδων και τις άδειες διαμονής που βασίζονται στα δικαιώματα.

Οι οργανώσεις μας είναι κατηγορηματικές: ο Κανονισμός αυτός πρέπει να απορριφθεί. Προσανατολίζεται στην κράτηση, την απέλαση, την εξωτερίκευση και την τιμωρία, ιδίως των ατόμων που υφίστανται φυλετικές διακρίσεις, και θα έχει ως αποτέλεσμα να οδηγηθούν περισσότερα άτομα σε νομικό κενό και επικίνδυνες συνθήκες. Καλούμε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αποσύρει την πρόταση και καλούμε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να την απορρίψουν στην παρούσα μορφή της.

Ο Κανονισμός πρέπει να απορριφθεί για τους ακόλουθους λόγους:

1. ΑΠΕΛΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΧΩΡΕΣ ΜΕ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΙ ΔΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΑ ΑΠΕΛΑΣΗΣ ΣΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ (Άρθρα 4, 17)

Η πρόταση αυτή – [μαζί με τις προτεινόμενες αλλαγές](#) στον Κανονισμό για τις Διαδικασίες Ασύλου – θα καθιστούσε για πρώτη φορά δυνατή την απέλαση ενός ατόμου παρά τη θέλησή του, σε χώρα εκτός της ΕΕ, με την οποία δεν έχει κανένα προσωπικό σύνδεσμο, είτε έχει διέλθει από αυτήν μόνο για λίγο, είτε δεν έχει πατήσει ποτέ το πόδι του σε αυτήν.

Το να στέλνεις έναν άνθρωπο παρά τη θέλησή του σε μια χώρα με την οποία δεν έχει κανένα σύνδεσμο, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί ούτε λογικό, ούτε δίκαιο ούτε βιώσιμο. Τέτοια μέτρα θα διέλυαν οικογένειες και κοινότητες σε ολόκληρη την Ευρώπη, υπονομεύοντας το δίκτυο αλληλεγγύης στο οποίο βασίζονται οι άνθρωποι για να ζουν με αξιοπρέπεια. Η διεύρυνση των επιλογών για τις «επιστροφές» εγείρει σοβαρές ανησυχίες για τα θεμελιώδη δικαιώματα, μεταξύ άλλων τον κίνδυνο να εγκαταλειφθούν άνθρωποι σε τρίτες χώρες, την ασφάλεια και την αξιοπρέπεια της απομάκρυνσης, τη βιωσιμότητα της ένταξης και επανένταξης, καθώς και την πρόσβαση σε στήριξη, δικαιώματα και υπηρεσίες. Τα μέτρα αυτά εφαρμόζονται και σε οικογένειες και παιδιά, με περιορισμένες εξαιρέσεις.

Ο προτεινόμενος Κανονισμός επιτρέπει επίσης τη δημιουργία των λεγόμενων «κέντρων επιστροφών», τα οποία είναι πολύ πιθανό να μετατραπούν σε κέντρα κράτησης που θα μοιάζουν με φυλακές, όπου θα κρατούνται όσοι αναμένουν την απέλασή τους, εκτός του εδάφους της ΕΕ. Αυτό συνιστά σοβαρή απόκλιση από το διεθνές δίκαιο και τα πρότυπα προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μια σειρά παραβιάσεων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της αυτόματης αυθαίρετης κράτησης, της άμεσης και έμμεσης *επαναπροώθησης* (σε κέντρα επιστροφών ή μέσω επακόλουθων απελάσεων) και της άρνησης πρόσβασης σε νομικές και διαδικαστικές εγγυήσεις. Ταυτόχρονα, θα ενισχύσουν τις πρακτικές διακρίσεων και θα δημιουργήσουν σημαντικές προκλήσεις όσον αφορά στην παρακολούθηση των συνθηκών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τον προσδιορισμό της νομικής ευθύνης και της δικαιοδοσίας. Επιπλέον, οι παρούσες διατάξεις του

Κανονισμού είναι ανησυχητικά ασαφείς και δεν θεσπίζουν δεσμευτικά πρότυπα, εντείνοντας αυτές τις ανησυχίες. Σε συνέχεια των προηγούμενων προσπάθειών μεταφοράς ή εξωτερικοποίησης της ευθύνης για το άσυλο, όπως αυτές της Αυστραλίας, του Ηνωμένου Βασιλείου ή της [Ιταλίας](#), τέτοιες προτάσεις αναμένεται να έχουν [υπέρογκο κόστος](#), να ενέχουν σημαντικούς διπλωματικούς κινδύνους και κινδύνους για τη διεθνή εικόνα των κρατών και να διευρύνουν τα κενά και τις αποκλίσεις μεταξύ των πολιτικών ασύλου και μετανάστευσης των χωρών της ΕΕ. Επιπλέον, θα διοχετεύσουν πόρους σε τιμωρητικές πρακτικές διαχείρισης της μετανάστευσης, αντί σε πολιτικές που δίνουν προτεραιότητα στην προστασία, τη φροντίδα και την ασφάλεια.

2. ΝΕΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ «ΕΝΤΟΠΙΣΜΟ» ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ (Άρθρο 6)

Η πρόταση απαιτεί από τα κράτη να λάβουν μέτρα για τον εντοπισμό ανθρώπων που διαμένουν παράτυπα στην επικράτειά τους. Πάνω από 80 οργανώσεις προειδοποίησαν ότι παρόμοιες διατάξεις στον Κανονισμό του 2024 για τον Έλεγχο Διαλογής [Screening Regulation] θα οδηγήσουν σε αύξηση του φυλετικού διαχωρισμού και της διακριτικής μεταχείρισης. Τέτοιες διατάξεις ανοίγουν τον δρόμο για την επέκταση ρατσιστικών πρακτικών αστυνόμευσης και επιχειρήσεων ελέγχου μετανάστευσης, που καλλιεργούν τον φόβο στις φυλετικά στοχοποιημένες μεταναστευτικές κοινότητες. Επιπλέον, [τα μέτρα εντοπισμού](#) που συνδέονται με την επιβολή της μεταναστευτικής νομοθεσίας δημιουργούν σοβαρούς κινδύνους για τα ανθρώπινα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με το δικαίωμα στην υγεία, τα εργασιακά δικαιώματα και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, καθώς ο φόβος των αρχών αποθαρρύνει τα άτομα χωρίς έγγραφα από το να αναζητήσουν υγειονομική περίθαλψη, να καταγγείλουν κακοποιήσεις ή να έχουν πρόσβαση σε προστασία. Τέτοια μέτρα θα μπορούσαν να δημιουργήσουν ηθικά διλήμματα για τους επαγγελματίες και να υπονομεύσουν την εμπιστοσύνη στις δημόσιες υπηρεσίες. Τέλος, ενέχουν τον κίνδυνο να απειλήσουν τα δικαιώματα στην ιδιωτικότητα μέσω της μη ασφαλούς κοινοποίησης ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων δεδομένων υγείας, παραβιάζοντας τα ευρωπαϊκά πρότυπα προστασίας δεδομένων και διαβρώνοντας τις ελευθερίες της κοινωνίας στο σύνολό της.

3. ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΕΞΩΘΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΣΕ ΝΟΜΙΚΟ ΚΕΝΟ (Άρθρα 7, 14)

Η πρόταση απαιτεί από τα κράτη να εκδίδουν διαταγές απέλασης παράλληλα με οποιαδήποτε απόφαση που τερματίζει τη νόμιμη διαμονή, χωρίς προηγούμενη εξέταση άλλων επιλογών σε εθνικό επίπεδο (όπως άδειες διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, για το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, για ιατρικούς ή οικογενειακούς λόγους, καθώς και κατά τη διάρκεια διαδικασιών προσδιορισμού της ανιθαγένειας ή σε άλλες περιπτώσεις όπου η απέλαση δεν είναι δυνατή). Σε συνδυασμό με αντίστοιχες διατάξεις του Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, που συνδέουν τις απορριπτικές αποφάσεις ασύλου με τις αποφάσεις απέλασης, το μέτρο αυτό θα δημιουργούσε επιπλέον εμπόδια στην πρόσβαση σε εθνικές άδειες διαμονής. Ανησυχητικό είναι επίσης ότι προβλέπεται η έκδοση διαταγών απέλασης οι οποίες μπορούν να αναφέρουν πολλαπλές πιθανές χώρες επιστροφής, σε περιπτώσεις όπου δεν είναι δυνατό να προσδιοριστεί μία συγκεκριμένη χώρα.

Η πρόταση αποδυναμώνει επίσης την προστασία των ατόμων που δεν μπορούν να απελαθούν, συχνά χωρίς δική τους υπαιτιότητα. Αν και επιτρέπει την αναβολή της «απομάκρυνσης» σε περιπτώσεις κινδύνου επαναπροώθησης, καταργεί την υφιστάμενη υποχρέωση να λαμβάνονται υπόψη και να αξιολογούνται άλλες ατομικές περιστάσεις. Έτσι παραβλέπει το γεγονός ότι σε πολλές περιπτώσεις η «επιστροφή» μπορεί να μην είναι ούτε κατάλληλη ούτε εφικτή, όπως όταν πρόκειται για περιπτώσεις ανιθαγενών ή για άλλους λόγους που άπτονται των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Αυτό αναδεικνύει την αντίφαση μιας πρότασης που έχει διαμορφωθεί με τον εσφαλμένο στόχο της «αύξησης των ποσοστών των επιστροφών», ενώ στην πράξη διογκώνει τεχνητά τον αριθμό των ατόμων σε βάρος των οποίων εκδίδεται απόφαση απέλασης. Ως συνέπεια, πολύ περισσότεροι άνθρωποι θα οδηγηθούν σε καθεστώς παρατυπίας και νομικού κενού, θα στερηθούν θεμελιώδη δικαιώματα όπως η υγειονομική περίθαλψη και θα εκτεθούν σε φτώχεια, αστεγία, εκμετάλλευση ή παρατεταμένη κράτηση. Τέτοιες πολιτικές δεν βλάπτουν μόνο τα ίδια τα άτομα· αποσταθεροποιούν και εντείνουν το κλίμα φόβου και ανασφάλειας, ιδίως για τους μετανάστες και όσους υφίστανται φυλετικές διακρίσεις, αλλά και για τις ευρύτερες κοινότητες στις οποίες ανήκουν.

4. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΚΡΑΤΗΣΗΣ (Άρθρα 29-35)

Η πρόταση προωθεί τη συστηματική χρήση της κράτησης από τα κράτη, επεκτείνοντας σημαντικά τη μέγιστη διάρκειά της — από 18 σε 24 μήνες. Η διεύρυνση αυτή είναι δυσανάλογη και αναποτελεσματική, επιδεινώνοντας περαιτέρω τη βλάβη στα δικαιώματα, την αξιοπρέπεια και την [υγεία](#) των ανθρώπων. Παράλληλα, διευρύνει τους λόγους για τους οποίους μπορεί να επιβληθεί κράτηση, εντάσσοντας κριτήρια που στην πράξη καλύπτουν την πλειονότητα όσων έχουν εισέλθει παράτυπα στην Ευρώπη ή είναι χωρίς χαρτιά, σε ευθεία παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας και της αναγκαιότητας. Για παράδειγμα, η έλλειψη εγγράφων ή η [κατάσταση αστεγίας](#) [έλλειψη μόνιμης και σταθερής στέγης] θα αρκεί για να δικαιολογήσει την κράτηση.

Ακόμη πιο ανησυχητικό είναι ότι η πρόταση επιτρέπει την κράτηση παιδιών, παρά το γεγονός ότι το [διεθνές](#) δίκαιο και τα [πρότυπα](#) ανθρωπίνων δικαιωμάτων ορίζουν ρητά πως η κράτηση παιδιών αποτελεί πάντοτε παραβίαση των δικαιωμάτων τους και δεν είναι ποτέ προς το συμφέρον τους, και παρά την [παγκόσμια δέσμευση](#) των κυβερνήσεων να σταματήσουν την πρακτική αυτή. Υπό κράτηση θα μπορούν να τίθενται επίσης και άλλες ευάλωτες ομάδες, καθώς και άτομα που δεν είναι δυνατόν να απελαθούν. Η πρόταση φαίνεται μάλιστα να ανοίγει τον δρόμο για αόριστη κράτηση ατόμων που θεωρούνται «κίνδυνος για την ασφάλεια», με δικαστική απόφαση. Επιπλέον, επιτρέπει στα κράτη μέλη να παρεκκλίνουν από βασικές εγγυήσεις σχετικά με την κράτηση, σε περίπτωση που τα συστήματα αντιμετωπίζουν ένα αόριστο καθορισμένο «απρόβλεπτο βαρύ φορτίο».

Η αύξηση της χωρητικότητας των κέντρων κράτησης θα δημιουργήσει επικερδείς ευκαιρίες για ιδιωτικές εταιρείες που διαχειρίζονται κέντρα κράτησης, ενθαρρύνοντας την ανάπτυξη μιας ολόκληρης «βιομηχανίας κράτησης» [εις βάρος των δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας των ανθρώπων](#). Οι «εναλλακτικές της κράτησης», ή αλλιώς μη στερητικά της ελευθερίας μέτρα, όπως προτείνονται από την Επιτροπή, δεν θα λειτουργούν ως πραγματικές εναλλακτικές και δεν θα απαιτείται να εξετάζονται πριν την επιβολή της κράτησης. Αντίθετα, θα μπορούν πλέον να εφαρμόζονται επιπλέον της κράτησης, και ακόμη και μετά τη λήξη των χρονικών ορίων της κράτησης. Συνολικά, οι ρυθμίσεις αυτές συνιστούν μια σημαντική επέκταση της διοικητικής κράτησης στο πλαίσιο της μετανάστευσης, με την κράτηση να παύει να αντιμετωπίζεται ως έσχατο μέτρο και για το συντομότερο δυνατό χρονικό διάστημα, σε πλήρη αντίθεση με τις επιταγές του διεθνούς δικαίου.

5. ΤΙΜΩΡΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ (Άρθρα 10, 12, 13, 16, 22, 29)

Η πρόταση εισάγει εκτεταμένες, δυσανάλογες και μη ρεαλιστικές απαιτήσεις συνεργασίας σε άτομα εις βάρος των οποίων έχει εκδοθεί απόφαση απέλασης, όπως την υποχρέωση να προσκομίσουν έγγραφα ταυτότητας που μπορεί να μην διαθέτουν, τη σωματική έρευνα και την έρευνα των προσωπικών τους αντικειμένων, ή τη συνεργασία με τρίτες χώρες για την απόκτηση ταξιδιωτικών εγγράφων. Οι απαιτήσεις αυτές συνοδεύονται από τιμωρητικές και βαριές κυρώσεις σε περιπτώσεις «μη συμμόρφωσης», όπως χρηματικές ποινές, απαγορεύσεις εισόδου, περιορισμούς στην εθελουσία αναχώρηση, αλλά και στέρξη παροχών, επιδομάτων ή αδειών εργασίας. Χωρίς αποτελεσματικούς μηχανισμούς αμφισβήτησης της εκτίμησης περί «ανεπαρκούς συνεργασίας», και χωρίς εγγυήσεις ότι οι άνθρωποι δεν θα τιμωρηθούν για καταστάσεις πέρα από τον έλεγχό τους — όπως η ανιθαγένεια, η δυσκολία χρήσης της τεχνολογίας και ο αναλφαριθμητισμός, η ηλικία, η υγεία ή το τραύμα — τα μέτρα αυτά κινδυνεύουν να εφαρμοστούν αυθαίρετα και δυσανάλογα, τιμωρώντας [ανθρώπους σε ευάλωτες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες](#).

Η πρόταση σηματοδοτεί επίσης μια ακόμη μετατόπιση από την «εθελοντική αναχώρηση» στην «απομάκρυνση», καθιστώντας την απέλαση την προκαθορισμένη επιλογή. Παρά το γεγονός ότι ο [εθελοντικός χαρακτήρας](#) σε τέτοιες συνθήκες είναι αμφισβητήσιμος, η πρόταση περιορίζει ακόμη περισσότερο τις επιλογές και την ικανότητα δράσης των ατόμων. Αυτό γίνεται με την εισαγωγή ευρύτατων λόγων που καθιστούν υποχρεωτικές τις αναγκαστικές «επιστροφές» και με την κατάργηση ακόμη και της ελάχιστης ισχύουσας προθεσμίας των επτά ημερών για εθελοντική αναχώρηση, ή για συμμόρφωση με τη διαταγή απέλασης.

Επιπλέον, προβλέπονται εξαιρέσεις για άτομα που «αποτελούν απειλή για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή την εθνική ασφάλεια» – όροι αόριστοι και επιδεκτικοί καταχρηστικής εφαρμογής. Περιπτώσεις που θέτουν ζήτημα ασφάλειας ή αφορούν σε ποινική καταδίκη θα πρέπει να αντιμετωπίζονται στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας και σύμφωνα με τις απαιτούμενες εγγυήσεις της δίκαιης δίκης.

6. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ (Άρθρο 28)

Σε συνέχεια της υπονόμησης αυτών των δικαιωμάτων που εισάγει ήδη το [Σύμφωνο](#), η πρόταση καταργεί το αυτόματο ανασταλτικό αποτέλεσμα των προσφυγών κατά της εκτέλεσης απόφασης απέλασης. Το ανασταλτικό αποτέλεσμα θα πρέπει είτε να ζητηθεί ταυτόχρονα με την προσφυγή είτε να χορηγηθεί αυτεπαγγέλτως. Αυτό δημιουργεί ένα επιπλέον επίπεδο πολυπλοκότητας τόσο για τα άτομα που κινδυνεύουν με απέλαση όσο και για τις δικαστικές αρχές, ενώ αφαιρεί μια [ουσιώδη εγγύηση](#) του δικαιώματος σε αποτελεσματικό ένδικο μέσο.

Καθώς δεν προβλέπεται υποχρεωτική ελάχιστη προθεσμία για την άσκηση προσφυγής (η πρόταση ορίζει μόνο ότι η προθεσμία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 14 ημέρες), τα κράτη μέλη θα μπορούσαν στην πράξη να καταστήσουν αδύνατη την ουσιαστική αμφισβήτηση των αποφάσεων απέλασης, σε αντίθεση με τη νομολογία των Ευρωπαϊκών δικαστηρίων.

7. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (Άρθρα 6–9, 23, 38–41)

Η πρόταση διευρύνει την ψηφιακή επιτήρηση των ανθρώπων που βρίσκονται σε διαδικασίες απέλασης, γεγονός που έχει ήδη καταγγελλεί από [ειδικούς στα ψηφιακά δικαιώματα](#) και τον Ευρωπαϊκό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων. Αυτό περιλαμβάνει τη μαζική συλλογή και διαμοίραση προσωπικών δεδομένων, ακόμη και ευαίσθητων πληροφοριών υγείας και ποινικού μητρώου, μεταξύ κρατών-μελών της ΕΕ αλλά και με τρίτες χώρες που μπορεί να μην διαθέτουν επαρκή προστασία δεδομένων. Παράλληλα, καθιστά δυνατή τη χρήση παρεμβατικών [τεχνολογιών παρακολούθησης σε κέντρα κράτησης](#), καθώς και των λεγόμενων ψηφιακών «εναλλακτικών της κράτησης», όπως η [παρακολούθηση μέσω GPS](#) και [κινητού τηλεφώνου](#), οι οποίες παρότι υποτιθέμενα θεωρούνται εναλλακτικές της κράτησης, παραμένουν εξαιρετικά παρεμβατικές και στην πράξη μπορούν να ισοδυναμούν με [de facto κράτηση](#). Οι τεχνολογίες αυτές δημιουργούν επίσης [νέες κερδοφόρες αγορές](#) για τις εταιρείες παρακολούθησης.

Η δημιουργία μιας «Ευρωπαϊκής Διαταγής Επιστροφής», η οποία θα αποθηκεύεται στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS), συγχέει ακόμη περισσότερο τη διαχείριση της μετανάστευσης με την αστυνόμευση, καθώς προβλέπεται ανταλλαγή δεδομένων με τις αρχές επιβολής του νόμου. Έχουν καταγραφεί [επανελημμένα περιστατικά κατάχρησης](#) δεδομένων και μη συμμόρφωσης με τα νομικά πρότυπα προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των προσωπικών δεδομένων από τις αρχές που χρησιμοποιούν το SIS, αυξάνοντας τον κίνδυνο παραβιάσεων και κακής χρήσης δεδομένων.

8. ΑΠΟΥΣΙΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ

Όπως και άλλες πρόσφατες νομοθετικές [προτάσεις](#) για τη μετανάστευση, η συγκεκριμένη πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εκδόθηκε χωρίς εκτίμηση των επιπτώσεων στα ανθρώπινα δικαιώματα και χωρίς να τεθεί σε επίσημη διαβούλευση, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων — σε έναν τομέα όπου η τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής είναι ιδιαίτερα κρίσιμη. Αυτό αντίκειται τόσο στη Διαθεσμική Συμφωνία για τη Βελτίωση της Νομοθεσίας όσο και στις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές της ίδιας της Επιτροπής, οι οποίες απαιτούν προηγούμενη εκτίμηση επιπτώσεων όταν μια νομοθετική πρόταση έχει σοβαρές κοινωνικές συνέπειες και όπου υπάρχουν εναλλακτικές πολιτικές επιλογές. Η εκ των προτέρων αξιολόγηση των επιπτώσεων στα θεμελιώδη δικαιώματα είναι απαραίτητη, προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, την αρχή της μη επαναπροώθησης, την απαγόρευση βασανιστηρίων και απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, το δικαίωμα στην προσωπική ελευθερία, τα δικαιώματα του παιδιού, το δικαίωμα σε

αποτελεσματική προσφυγή, την ιδιωτική και οικογενειακή ζωή, την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων, καθώς και την αρχή της μη διάκρισης.

9. ΠΑΡΑΒΛΕΨΗ ΤΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΣΤΟΝ ΤΙΜΩΡΗΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ

Η πρόταση στηρίζεται σε μια εσφαλμένη παραδοχή: ότι η απέλαση πρέπει να αποτελεί τη μοναδική επιλογή για τα άτομα των οποίων η αίτηση ασύλου έχει απορριφθεί ή των οποίων οι άδειες διαμονής έχουν λήξει ή ανακληθεί. Για να μειωθεί ο αριθμός των ανθρώπων που αναγκάζονται να ζουν χωρίς καθεστώς νομιμότητας, τα κράτη μέλη της ΕΕ οφείλουν να διασφαλίσουν την πρόσβαση στις υφιστάμενες [άδειες](#) που σχετίζονται με τα ανθρώπινα δικαιώματα και να διευρύνουν τις δυνατότητες πρόσβασης σε ένα ευρύ φάσμα αδειών διαμονής, που να επιτρέπουν στους ανθρώπους να σχεδιάζουν τη ζωή τους, να εργάζονται νόμιμα, να σπουδάζουν και να συμμετέχουν πλήρως σε όλες τις οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές πτυχές των κοινωνιών στις οποίες ζουν.

Καλούμε την ΕΕ να σταματήσει να ικανοποιεί ρατσιστικά και ξενοφοβικά αισθήματα και εταιρικά συμφέροντα, να αντιστρέψει τη τιμωρητική και διακριτική μετατόπιση στην πολιτική μετανάστευσης και, αντιθέτως, να κατευθύνει πόρους σε πολιτικές που βασίζονται στην ασφάλεια, την προστασία και την ένταξη, οι οποίες ενισχύουν τις κοινότητες, διασφαλίζουν την αξιοπρέπεια και εξασφαλίζουν ότι όλοι οι άνθρωποι μπορούν να ζουν με ασφάλεια ανεξαρτήτως του καθεστώτος τους.

Τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη θα πρέπει να απορρίψουν τα μέτρα απέλασης που βασίζονται σε τιμωρητικές και καταναγκαστικές προσεγγίσεις, υποβαθμίζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και πλήττουν δυσανάλογα τους φυλετικά στοχοποιημένους ανθρώπους. Λαμβάνοντας υπόψη τις ανησυχίες που αναφέρθηκαν παραπάνω, καλούμε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αποσύρει την πρόταση αυτή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να την απορρίψουν.